

Greinargerð með þriggja ára áætlun

Vopnafjarðarhrepps

2012-2014.

-Síðari umræða 3. feb. 2011.-

Efni: Helstu forsendur rammaáætlunar fyrir árin 2012-2014

Spáð er að fólksfjöldi standi í stað og umsvif á árinu 2012 verði sambærileg og á árinu 2011. Árin 2013 og 2014 er gert ráð fyrir að umsvif aukist um 1,5 % á ári vegna aukinna umsvifa í útgerð, fiskvinnslu og öðrum verkefnum sem unnið er að. Í því sambandi má nefna þjónustu við Drekasvæðið, frekari vinnslu sjávarfangs, ferðaiðnað ofl.

Tekjur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga eru áætlaðar óbreyttar á áætlunartímabilinu.

Áfram verður unnið að hagræðingu og aðhaldi á almennum rekstrargjöldum og launum á tímabilinu. Ráðgert er að rekstrargjöld verði eins á árinu 2012 eins og 2011 en aukist um 0,5 % árin 2013 og 2014, vegna aukinna umsvifa eins og að framan er getið. Útgjöld munu því hækka minna en nemur aukningu umsvifa í sveitarfélaginu. Aukin rekstrarhagkvæmni næst þannig í rekstri sveitarfélagsins í heild.

Rekstrartekjur hinna mismunandi deilda eru áætlaðar breytast með sama hætti og rekstrargjöld eða um 0,5 % á ári 2013 og 2014 en verða á árinu 2012 eins og árið 2011.

Áætlunin er á verðlagi ársins 2011.

Ekki er áætlað sérstaklega fyrir kjarasamningsbundnum launahækkunum því gert er ráð fyrir að þær leiði til hækkunar útsvars sem mæti þeim launahækkunum að fullu. Miðað er við að laun ársins 2012 verði nánast eins og á árinu 2011 en aukist síðan um 0,5 % eins og önnur rekstrargjöld almennt á árunum 2013 og 2014.

Afskriftir eru hækkaðar til samræmis við hækkun afskriftarstofns.

Frá árslokum 2008 hefur sveitarfélagið gengið í gegnum erfiða tíma í peninga- og atvinnumálum eins og raunar raunin hefur verið á hjá sveitarfélögum og fyrirtækjum almennt í landinu. Hér er gert ráð fyrir því að stöðugra ástand verði í efnhagsástandi þjóðarinnar og að verðbólgu draugurinn hafi að mestu verið kveðinn niður. Þetta skiptir miklu máli í áætlanagerð og afkomu Sveitarfélaga innan árs og inn í framtíðina, enda þótt áætlun þessi sé gerð á föstu verðlagi ársins 2011 eins og fram

hefur komið. Í áætlun þessari er stigið varlega til jarðar. Ekki er gert ráð fyrir því að ráðist verði í stórfenglegar fjárfestingar á áætluatímabilinu.

Ákvörðun þessi er tekin af tvennum ástæðum, má þar fyrst nefna að framkvæmdir sveitarfélagsins hafa verið mjög miklar fram til áramóta 2008/2009 miðað við heildarfjárhag þess. Lokið hefur verið við stóra áfanga í skóla- og leikskólamálum og einnig hefur verið lokið við gríðarlega áfanga í uppbyggingu hafnarinnar. Auk þessa hefur verið unnið að margvíslegum öðrum verkefnum er lúta að því að bæta þjónustu við íbúa sveitarfélagsins og styðja undir aukið öryggi í atvinnumálum til framtíðar. Í öðru lagi býður sú snarpa kreppa sem við höfum upplifað frá árslokum 2008 ekki upp á væntingar um möguleika sveitarfélaga almennt til þess að afla fjár til stór framkvæmda. Hér er því valin sú leið að lágmarka fjárfestingar og einbeita sér frekar að því að greiða niður lán með veltufé frá rekstri og einnig með sölu eigna. Ennfremur mun sveitarfélagið leggja af krafti á árar við það að efla atvinnustarfsemi í sveitarfélaginu í samvinnu við einstaklinga og fyrirtæki sem vinna að uppbyggingu atvinnulífs.

HB Grandi hefur unnið að verulegri uppbyggingu í fiskiðjuveri sínu á staðnum. Lokið hefur verið við nýja fiskimjölsverksmiðju, mjölgeymslur og rafskautahús o.fl.. Ennfremur hefur verið unnið að lagfæringum á vinnsluferlum þ.a. unnt sé að vinna makríl til mannelis, til viðbótar við þá vinnslugetu sem þegar er til staðar á staðnum, en á árinu 2010 veiddist verulegt magn þessa fiskjar og tókst vel til með vinnslu hans og er vonast til að svo verði einnig næstu árin. Eftir miklu er að slægjast í þessu sambandi, þar sem makrillinn er ákaflega verðmikill fiskur. Hvernig gengur í þessum geira er að sjálfsgöðu háð því hvernig veiðist á hverjum tíma. Helstu fiskistofnar sem koma inn til vinnslu á Vopnafirði eru síld bæði íslenski -og norskíslenski stofninn, loðna, kolmuni og gullepla. Hagvöxtur á Vopnafirði ræðst því af því hvernig veiðist úr þessum stofnum.

Ennfremur eru framkvæmdir í gangi við lagningu nýs vegar frá Þjóðvegi eitt og niður til Vopnafjarðar. Ráðgert er að þessar framkvæmdir vari fram á árið 2013. Gangi þessi áform eftir má því segja að verklegar framkvæmdir verði nokkrar í sveitarfélaginu þrátt fyrir að framkvæmdir sem kostaðar eru af sveitarfélaginu verði lágmarkaðar. Í raun má því segja að það sé einmitt lag við þessar aðstæður til þess að draga úr framkvæmdum sveitarfélagsins og einbeita sér að því að lækka skuldir, eins og frekast er kostur. Eigi vel að takast til í þeim efnum er mikilvægt að stjórnvöldum takist að koma efnahagslífi þjóðarinnar í betra horf en verið hefur á umliðnum misserum. Ástandi í peningamálum þjóðarinnar á liðnum árum má líkja við farsjúkan einstakling með háan hita og óráði. Vari slíkt ástand til lengdar getur það því miður leitt til þess að mörg hin efnilegustu fyrirtæki landsmanna munu riða til falls. Með því að draga úr fjárfestingum eins og að framan er lýst er ráðgert að unnt verði að lækka skuldir talsvert á tímabilinu. Ennfremur er þess vænst að atvinnutækifæri muni aukast á tímabilinu og verða fjölbreytilegri. Slík þróun er þó ávallt háð því að auðlindirnar gefi og að unnt verði að nýta þær með eðlilegum hætti bæði til lands og sjávar.

Í áætluninni sem hér liggur fyrir er ráðgert að verja 30 m. kr. nettó á ári hverju til fjárfestinga. Á sama tíma er ráðgert að selja eignir að markaðsvirði 40 m.kr. á ári. Framkvæmdir verða því ekki unnar á árunum 2012-2014 nema því aðeins að seldar verði eignir að sömu upphæð á móti. Eignir þær sem hér umræðir eru fyrst og fremst hlutabréf sem Vopnafjarðarheppur á í HB Granda og einnig er rétt að geta þess að í eigu sveitarfélagsins eru tvö lögbylí Þorbrandsstaðir I og II, sem eiga veiðihlunnindi í Hofsá. Þá má geta þess að sveitarfélagið á einnig hótél og íbúðir sem unnt er að

selja. Í áætluninni er gert ráð fyrir að allt hreint veltufé frá rekstri gangi til niðurgreiðslu lána. Hreint veltufé frá rekstri er áætlað liðlega 100 m.kr. að meðaltali hvert ár áætlunarinnar þ.e. 2012-2014 eins og sjá má í sjóðstreymi. Ekki er áætlað að taka nein ný lán. Reiknaðar afborganir lána miðað við lánamassa sveitarfélagsins eru um 87 m. kr. að meðaltali á hverju ári tímabilsins eða alls um 260 m.kr. Eins og handbært fé þróast á tímabilinu sést að unnt er að greiða skuldir mun hraðar niður en afborganir núverandi lána segja til um. Hækkun á handbæru fé á tímabilinu er alls um 127 m.kr. Séu þessir fjármunir allir nýttir til frekari niðurgreiðslu lána gætu heildarniðurgreiðslur þeirra numið um 387 m.kr. á áætlunartímabilinu. Þetta mun leiða til þess að sveitarfélagið verður í framtíðinni mun betur í stakk búið til að sinna skyldum sínum við íbúana. Að sjálfsögðu er það alltaf álitamál hversu hratt á að ganga fram í því að selja eignir og greiða niður skuldir. Um slíkt verða að sjálfsögðu teknar nákvæmari ákvarðanir við gerð fjárhagsáætlunar hvers árs. Meginmarkmið eru þó sett fram í þessari áætlun um að selja eignir sem tengjast ekki beint skyldurekstri sveitarfélaga og lækka þannig verulega skuldir og rekstrakostnað til framtíðar.

Til þess að ná fram settum markmiðum er gert ráð fyrir að ná fram hagræðingu í rekstri sveitarfélagsins almennt og losna frá rekstrareiningum sem sveitarfélagið hefur af ýmsum ástæðum þurft að taka að sér, en er ekki skyldugt að standa undir. Slíkar aðgerðir létta á greiðslustöðu hvers árs og minka þörfina fyrir nýjar lántökur. Jafnframt verður leitað allra leiða til þess að hagræða eins og kostur er í rekstri sveitarfélagsins án þess þó að það komi niður á þjónustu þess. Rétt þykir þó að geta þess að ávallt er gerð stífari krafa á sveitarfélögin um aukna þjónustu og jafnvel að ákveðin þjónusta verði boðin neytendum án endurgjalds. Eftirlitsiðnaðurinn er jafnframt með auknar kröfur um frágang og eftirlit. Allt þetta leiðir að sjálfsögðu til aukinna útgjalda eða lækkunar á þjónustutekjum, enda þótt góður árangur náist í rekstri almennt.

Áætlun sú sem hér liggur fyrir er unnin við meira öryggi en verið hefur á síðustu árum. Betra er að spá um nánustu framtíð, þegar tekist hefur að ná tangarhaldi á verðbólgunni og peningamálum landsins. Hér er gert ráð fyrir því að öllum rekstrareiningum sveitarfélagsins verði haldið í góðu horfi. Grunnrekstur sveitarfélagsins verði tryggður þrátt fyrir það að erfiðir tímar hafa verið frá efnahagshruni þjóðarinnar. Þetta verður gert með því að gæta aðhalds í rekstri, lágmarka fjárfestingar, selja eignir, sem ekki er nauðsynlegt að eiga, byggja upp atvinnutækifæri og greiða niður skuldir sveitarfélagsins hraðar en nauðsynlegt er miðað við útreiknaðar greiðslur af heildarlánnum sveitarfélagsins. Allar þessar aðgerðir samvegið munu leiða til þess að styrkur sveitarfélagsins mun aukast til þess að sinna skyldum sínum í framtíðinni.

Hér hefur verið hlaupið á helstu forsendum er liggja að baki þeirri þriggja ára áætlun Vopnafjarðarhrepps, sem lögð er fram til fyrri umræðu hér í dag.

Vopnafirði 3. feb.2011.

Þorsteinn Steinsson
Sveitarstjóri

